

SESSION: ACCOUNTING/ SECȚIUNEA: CONTABILITATE

CONTRIBUȚIA CONTABILITĂȚII LA DEZVOLTAREA DURABILĂ

THE CONTRIBUTION OF ACCOUNTING TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT

CZU: 657:338.1(478)

DOI: <https://doi.org/10.53486/isca2024.03>

Liliana LAZARI

Academia de Studii Economice din Moldova

Email: liliana.lazari@ase.md

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8310-2341>

Lilia GRIGOROI

Academia de Studii Economice din Moldova

Email: lilia.grigoroii@ase.md

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9741-0932>

Maia BAJAN

Academia de Studii Economice din Moldova

Email: bajan.maia@ase.md

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6903-8275>

Abstract. Currently, there is a change of vision on the development of mankind as a whole. In this context, the main objective of this research is to highlight how accounting can contribute to the achievement of sustainable development goals at entity, national and global level. Thus, within the study, a documentary research is carried out by examining national and international legislation in the field of sustainable development and an applied research to analyze the implications of the field of accounting in the implementation of sustainable development objectives. The results of the research reflect how to contribute to the areas where accounting could lead to the achievement of the sustainable development objectives established by the International Federation of Accountants.

Keywords: sustainable development, objectives, accounting, reporting, accountability.

JEL Classification: M41, Q56

Introducere

Dezvoltarea durabilă oferă oportunități de cercetare nelimitate, ce sunt în proces continuu de explorare pe diverse domenii. Provocările dezvoltării durabile, cum ar fi inegalitatea și sărăcia extremă, schimbările climatice și încrederea în afaceri și guvern, pun provocări pentru societăți, economii, entități și piețe financiare.

Practicile contabile și reprezentanții profesiei contabile se regăsesc în cadrul participării la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, ridicându-se problema unei analize a modului și rolului contribuției acestora. Această cercetare se bazează pe identificarea provocărilor care urmează pentru domeniul contabilității în scopul realizării angajamentului dezvoltării durabile și își propune să acopere necesitatea de a determina în ce măsură contabilitatea influențează tendința actuală depusă pe plan internațional și național pentru asigurarea dezvoltării durabile în general și a dezvoltării economice în particular. În acest context, cercetarea are ca obiectiv prezentarea dezvoltării durabile pe plan internațional și național: prin examinarea definirii conceptului de dezvoltare durabilă, prezentarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, precum și analiza eforturilor întreprinse de reprezentanții profesiei contabile pentru asigurarea dezvoltării durabile.

Metodologia cercetării în cadrul prezentei lucrări se axează pe studierea conceptelor cu privire la dezvoltarea durabilă, examinarea obiectivelor de dezvoltare durabilă prin prisma contribuției contabilității la implementarea acestora și a raportării de indicatori ce reflectă rezultatele înregistrate. Prezenta cercetare implică examinarea prevederilor reglementărilor naționale cu privire la dezvoltarea durabilă. După scopul funcțional fiind o cercetare exploratorie ce își propune să identifice cum domeniul contabil poate contribui la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, iar din punct de vedere al modului de analiză a informațiilor supuse cercetării fiind o cercetare calitativă atât a cadrului normativ aferent studiului, cât și a cercetărilor existente, fiind utilizată sinteza informațiilor, compararea pentru a identifica trăsăturile distinctive, deducerea provocărilor. În baza cercetărilor realizate a fost stabilit următorul scop: cum contabilitatea contribuie la dezvoltarea durabilă? Analiza chiar și parțială a ceea ce ține de obiectivele dezvoltării durabile este un subiect complex și sensibil, iar rezultatele au implicații atât la nivel de persoană, nivel microeconomic (entitate) și corespunzător nivel macroeconomic (nivel de țară, regiuni și global).

Conținut de bază

În prima parte a studiului ne propunem să examinăm cadrul normativ de reglementare al dezvoltării durabile în general și cel aplicat în Republica Moldova. În acest context ținem să menționăm următoarele acte:

✓ Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, adoptată la Summitul Organizației Națiunilor Unite la 25 septembrie 2015.

✓ Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD), cunoscute ca Obiective Globale, care sunt un apel universal la acțiune pentru a pune capăt sărăciei, pentru a proteja planeta și pentru a asigura faptul că toți oamenii se bucură de pace și prosperitate [2].

✓ Legea nr. 315 pentru aprobarea Strategiei Naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”. Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” - document național de viziune strategică pe termen lung, care indică direcțiile de dezvoltare a țării și care adaptează prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova la contextul național [5].

✓ Hotărârea Guvernului nr. 953 din 28.12.2022 Cu privire la aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă, ce stabilește acțiunile și activitățile instituțiilor de stat pentru realizarea monitorizării de implementare a Agendei [1].

✓ Raport de progres privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă în Republica Moldova 2023, care reprezintă fundamentul informațional pentru asigurarea raportării progreselor Republicii Moldova în implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 la nivel național și la nivel internațional, precum și mecanismul de implementare a prevederilor Strategiei Naționale de dezvoltare privind realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă [3, p.6].

În baza celor expuse, în Republica Moldova Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) au la bază un cadru normativ de reglementare atât pentru stabilirea acestora cât pentru raportarea și urmărirea implementării acestora.

În continuarea realizării cercetării vom examina ce reprezintă dezvoltarea durabilă și cum se măsoară. Conceptul de dezvoltare durabilă este un subiect din ce în ce mai răspândit și supus cercetării sub diverse aspecte. Conceptul de *dezvoltare durabilă* desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural [6]. Cea mai cunoscută definiție a *dezvoltării durabile* este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi” [6]. Dezvoltarea durabilă urmărește și încearcă să găsească un cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care se regăsește un raport de tipul om - mediu, fie că e vorba de mediul înconjurător,

mediul economic sau mediul social. Deși inițial dezvoltarea durabilă s-a vrut a fi o soluție la criza ecologică determinată de intensă exploatare industrială a resurselor și degradarea continuă a mediului și căuta deci în primul rând prezervarea calității mediului înconjurător, în prezent conceptul s-a extins asupra calității vieții în complexitatea sa, și sub aspect economic și social [6].

Dezvoltarea durabilă este complexă și cuprinde 17 obiective generale prezentate în figura 1 și 169 de obiective specifice care acoperă toate aspectele cheie ale dezvoltării economice, sociale și de mediu [3, p.5].

Figura 1. Obiectivele dezvoltării durabile

Sursa: preluat Obiectivele de Dezvoltare Durabilă [2]

Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) reprezintă mijloacele de susținere a oamenilor, a planetei și a prosperității până în 2030 și includ un apel clar la parteneriate între sectoarele public, privat și voluntar pentru a aborda aceste provocări. Setul de indicatori ODD a fost elaborat de grupul de experți ODD creat de către Comitetul pentru Statistică a ONU. Indicatorii globali au menirea de a atenționa guvernele asupra celor mai stringente probleme și necesitatea de a prioritiza acțiunile la nivel național și regional, inclusiv prin acordarea de asistență pentru dezvoltare [2].

În septembrie 2015, Republica Moldova, alături de 192 state membre ale Organizației Națiunilor Unite, și-a asumat angajamentul de a implementa Agenda 2030 de Dezvoltare Durabilă prin adoptarea Declarației Summit-ului pentru Dezvoltarea Durabilă desfășurat la New York [3, p.5]. Prin adoptarea Agendei 2030 de Dezvoltare Durabilă, Moldova și-a asumat angajamentul de a implementa și de a urmări progresul în atingerea acestor obiective la nivel național. Acest proces a implicat adaptarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă la contextul specific al Republicii Moldova, identificarea

priorităților naționale și dezvoltarea unor planuri și politici specifice pentru a realiza obiectivele respective. Republica Moldova a luat în considerare particularitățile și nevoile sale specifice în procesul de naționalizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, astfel încât acestea să poată contribui la dezvoltarea durabilă a țării și la îmbunătățirea bunăstării populației [3, p.5]. Un prim pas în procesul de adaptare a Agendei 2030 la nivel național, ținând cont de complexitatea și caracterul universal al acesteia, a fost ajustarea obiectivelor, țințelor și indicatorilor la contextul specific al fiecărei țări (naționalizarea), astfel încât Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) să devină mai concludente, fezabile și eficiente [7]. La 17 noiembrie 2022 a fost adoptată Strategia Națională de Dezvoltare “Moldova Europeană 2030”, care este principalul document strategic național ce expune viziunea de dezvoltare pe termen lung a țării, indicând direcțiile de dezvoltare ale țării și societății până în anul 2030 [4]. Strategia reprezintă “farul” care ghidează implementarea Agendei 2030 în toate politicile sectoriale ce pot promova dezvoltarea durabilă pe plan național. Este nevoie de implicarea tuturor actorilor în implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, de formare a masei critice, momentul în care aceste principii vor fi însușite de majoritatea cetățenilor, pentru realizarea schimbării [4], acest apel prezintă actualitatea și constituie importanța prezentei cercetări.

Periodic, la nivel de țară se întocmește Raportul de Progres privind implementarea Agendei 2030 de Dezvoltare Durabilă al Republicii Moldova [3], ce are drept scop înțelegerea progresului înregistrat în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Ținem să menționăm că primul Raport de progres realizat de Republica Moldova cuprinde perioada din 2020 până în 2023. Obiectivele cheie ale acestui Raport de progres sunt [3, p.6]:

- de a analiza progresul general realizat în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și de a identifica domeniile în care s-au înregistrat progrese sau unde există discrepanțe între obiectivele propuse și rezultatele obținute.
- de a oferi transparență în ceea ce privește acțiunile întreprinse de Guvern și alte părți interesate în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă.
- de a servi drept instrument pentru planificarea și luarea deciziilor în ceea ce privește acțiunile viitoare de îmbunătățire a implementării Agendei 2030 de Dezvoltare Durabilă.

Conform publicației MOLDOVA PARTNERSHIP LANDSCAPE ASSESSMENT al Națiunilor Unite Moldova din ianuarie 2024 [18] “evaluarea peisajului parteneriatului din Moldova își propune să examineze ecosistemul cu mai multe fațete al parteneriatelor, concentrându-se pe eficacitatea și potențialul de a realiza Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) până în 2030. Ecosistemul de parteneriat din Republica Moldova este în mod distinct cu mai multe părți interesate și colaborativ, încorporând agenții guvernamentale și ONU, organizații ale societății civile, sectorul privat și mediul academic. Moldova valorifică strategic aceste parteneriate cu o recunoaștere unificată a faptului că atingerea Agendei 2030 este condiționată de eforturile de sinergie din toate sectoarele societății. Raportul identifică angajamentul cu sectorul privat ca punct focal esențial, recunoscând că acesta prezintă mai multe provocări și este mai puțin explorat, dar potențialul său ca catalizator în realizarea ODD-urilor în Moldova este semnificativ. *Accentul se pune și pe integrarea și colaborarea cu mediul academic.* ONU Moldova se confruntă cu o serie de provocări în promovarea parteneriatelor cu sectorul privat, din cauza deficitului de companii pregătite și eligibile pentru parteneriate și a contextului economic și geopolitic predominant, care subliniază concentrarea companiilor pe rezultatul lor. Cu toate acestea, aspirațiile Moldovei pentru aderarea la UE și peisajul legislativ în evoluție al UE oferă un mediu propice pentru integrarea responsabilității corporative și sustenabilității în sectorul său privat. Problema de bază identificată în angajarea sectorului privat este găsirea unor modalități adecvate de a stârni interes și motivație în companiile mai mici de a adopta practici durabile fără atragerea unor oportunități de profit imediate și considerabile. Există o nevoie critică de abordări și strategii inovatoare pentru a armoniza interesele de afaceri cu obiectivele societale și de mediu într-un peisaj atât de complex. În contextul celor prezentate se poate constata că la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă *contribuie toate domeniile și activitățile desfășurate*, pentru a aduce aporturile

corespunzătoare la realizare. Pentru a face față provocărilor identificate și a grăbi atingerea ODD-urilor, raportul pledează pentru:

- ✓ Valorificarea aspirațiilor Moldovei de aderare la UE, rolul din ce în ce mai mare al piețelor UE ca destinație pentru exporturile moldovenești și progresele recente în legislația lanțului de aprovizionare al UE.
- ✓ Vizarea unor segmente specifice ale sectorului privat pentru a forma o comunitate de antreprenori orientați spre sustenabilitate.
- ✓ Utilizarea platformelor online/mobile pentru o acoperire și un angajament mai largi.
- ✓ Explorarea diferitelor zone de oportunitate legate de presiunea tot mai mare asupra companiilor vizate pentru a se alinia la practici de afaceri mai durabile și mai responsabile.
- ✓ Recomandările oferă perspective pentru modelarea viitorului peisaj de parteneriat în Moldova, având ca scop alinierea creșterii economice cu realizarea ODD-urilor. Acesta subliniază rolul abordărilor inovatoare și colaborative în asigurarea unui amestec armonios de responsabilitate corporativă și dezvoltare durabilă” [18].

În continuarea cercetării este examinat cum domeniul contabilității poate contribui și aduce aport la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Deci, întrebarea pe care am putea să o punem în cadrul cercetării este: cum s-ar putea dezvolta și implementa un sistem de contabilitate pentru a sprijini obiectivele dezvoltării durabile.

Cele 17 obiective pentru dezvoltarea durabilă propuse de ONU au ca scop stimularea activităților și acțiunilor în domenii de importanță critică pentru umanitate și planetă. Reprezentanți ai profesiei contabile se regăsesc printre actorii ce au îmbrățișat cu entuziasm obiectivele dezvoltării durabile, întrezărind rolul jucat de contabili și contabilitate în îndeplinirea acestor obiective (Nechita, 2019).

Ținem să menționăm că Federația Internațională a Contabililor (IFAC) stabilește contribuția contabilității și profesiei contabile pentru îndeplinirea a cel puțin 8 din cele 17 obiective, prezentate în tabelul 1:

Tabelul 1. Obiectivele de dezvoltare durabilă identificate de IFAC asupra cărora profesia contabilă are influență [17]

Obiectiv general de dezvoltare durabilă	Obiective specifice
ODD 4. Educație de calitate	4.3. Asigurarea accesului pentru toate femeile și toți bărbații în mod egal la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusive în învățământul superior, de calitate și la prețuri accesibile;
	4.6. Asigurarea faptului că toți tinerii, precum și o pondere substanțială a adulților (atât bărbați, cât și femei) ating un nivel corespunzător de alfabetizare.
ODD 5. Egalitatea de gen	5.5. Asigurarea unei participări depline și efective a femeilor la funcții de conducere, precum și a oportunităților egale pentru toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.
ODD 8. Muncă decentă și creștere economică	8.1. Susținerea creșterii economice pe cap de locuitor în conformitate cu standardele naționale și, în particular, o creștere de cel puțin 7% din PIB pe an în țările cel mai puțin dezvoltate;
	8.3. Promovarea politicilor orientate spre dezvoltare care să sprijine activitățile productive, crearea de locuri de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovarea, precum și încurajarea formării și creșterii microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin accesul la serviciile financiare.
ODD 9. Industrie, inovație și infrastructura	9.4. Modernizarea infrastructurii și modernizarea industriilor cu scopul de a le spori sustenabilitatea, cu o eficiență sporită a utilizării resurselor și prin intermediul adoptării extinse a tehnologiilor și a proceselor industriale curate și ecologice;

	9.5a. Facilitarea dezvoltării sustenabile și adaptabile a infrastructurii în țările în curs de dezvoltare, prin intermediul sprijinului financiar, tehnologic și tehnic acordat țărilor africane, celor mai puțin dezvoltate, țărilor fără ieșire la mare, precum și țărilor insulare mici în curs de dezvoltare.
ODD 12. Consum și producție responsabile	12.6. Încurajarea companiilor, în special mari și transnațional, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare al acestora.
ODD 13. Acțiune climatică	13.1. Creșterea rezilienței și a capacității de adaptare la dezastre naturale la nivelul tuturor țărilor;
	13.2. Integrarea unor măsuri pentru evaluarea efectelor schimbărilor climatice în cuprinsul politicilor, strategiilor și planificărilor naționale;
	13.3. Creșterea calității educației, a nivelului de conștientizare, precum și a capacităților umane și instituționale de reducere a efectelor provocate de schimbările climatice, de adaptare, dar și de semnalare timpurie a acestora.
ODD 16. Pace, justiție și instituții eficiente	16.5. Diminuarea substanțială a fenomenelor de corupție și dare / luare de mită sub toate formele lor;
	16.6. Dezvoltarea unor instituții eficiente responsabile și transparente la toate nivelurile.
ODD 17. Parteneriate pentru îndeplinirea obiectivelor	17.1. Sporirea mobilizării resurselor pe plan local, inclusiv prin intermediul sprijinului internațional oferit țărilor aflate în curs de dezvoltare, cu scopul creșterii capacităților de colectare a taxelor și altor venituri;
	17.3. Mobilizarea unor resurse financiare suplimentare pentru țările în curs de dezvoltare, provenite din surse diferite;
	17.9. Acordarea de sprijin internațional suplimentar în ceea ce privește consolidarea capacității de implementare a planurilor naționale pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă;
	17.13. Consolidarea stabilității macroeconomice pe plan mondial, inclusiv prin coordonarea și coerența politicilor;
	17.14. Consolidarea coerenței politicilor pentru dezvoltare sustenabilă;
	17.16. Consolidarea Parteneriatului Global pentru dezvoltare durabilă prin încheierea de acorduri în vederea mobilizării și schimbului de informații, expertiză, tehnologie și resurse financiare care să sprijine îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) la nivelul tuturor statelor, în deosebi al celor dezvoltate.
Total 8 obiective generale	Total 19 obiective specifice

Sursa: Prelucrat după Agenda de dezvoltare durabilă 2030 IFAC [17]

Conform informațiilor prezentate în tabelul 1. se poate afirma că profesia contabilă este implicată activ în scopul contribuției la realizarea a 8 din 17 Obiective generale de dezvoltare durabilă și a 19 obiective specifice de dezvoltare durabilă. Deci, profesia contabilă poate aduce o contribuție semnificativă în contextul agendei globale privind dezvoltarea durabilă.

Valoarea profesiei contabile și a activităților desfășurate reies din rolurile acesteia (Lazari, Grigoroii, 2017):

✓ rolul social al profesiei contabile – toate evenimentele și tranzacțiile din viața unei entități se înregistrează în contabilitate. Contabilitatea este prezentă în toate entitățile indiferent de mărime, în toate formele de proprietate: private și publice, în toate domeniile de activitate: industrie, comerț, prestări servicii, deci, de calitatea prestațiilor acestora efectele se răsfrâng asupra vieții sociale. Utilizatorii de informații, inclusiv guvernul și publicul, în sens larg, trebuie să aibă încredere în capacitatea profesiei contabile de a pune în funcțiune sisteme riguroase de gestiune și informare,

capabile să asigure o gestiune financiară eficientă și de a oferi sfaturi utile asupra unui număr mare de probleme, asupra gestiunii afacerilor sau de ordin fiscal. Este în interesul profesiei contabile la scară mondială să informeze utilizatorii serviciilor furnizate de către reprezentanții profesiei, că prestațiile acestora sunt de calitate și satisfac regulile de etică impuse de acest statut.

✓ rolul profesiei contabile pentru dezvoltarea economiei – nu există progres al civilizației fără dezvoltarea piețelor, iar piețele nu se pot dezvolta fără profesia contabilă. Deoarece economia se dezvoltă în funcție de costul capitalului, iar costul capitalului depinde de încrederea în informațiile financiare, adică depinde de calitatea muncii profesiei contabile. Profesia contabilă este caracteristică bunului mers al economiei la nivel național și global din următoarele puncte de vedere: fără ea nu se pot măsura activitățile economice; nu pot exista bugete naționale; nu poate exista încredere în tranzacțiile financiare și comerciale; nu se pot repartiza roadele activității realizate prin profit. Realizarea creșterii economice și protejarea interesului public sunt obiective comune ale instituțiilor de reglementare a domeniului contabilității și a organismelor profesionale de contabilitate.

✓ rolul profesiei contabile pentru apărarea interesului public – reprezentanții profesiei contabile, indiferent că elaborează (contabilii) sau auditează (auditorii) situațiile financiare sunt remunerați de către entitatea respectivă, dar consumatorii finali ai informațiilor din situațiile financiare sunt utilizatorii-părți interesate, precum: proprietari, salariați, creditorii, investitorii, bugetul, etc., care formează publicul și ale căror interese trebuie protejate.

În acest context, ținem să menționăm că contabilitatea joacă un rol crucial în promovarea dezvoltării durabile prin realizarea următoarelor contribuții:

✓ raportare și transparență: reglementarea contabilă stabilește prin standarde conținutul raportării financiare și nefinanciare, deci și al informațiilor relevante atât cu caracter financiar cât și nefinanciar cu privire la dezvoltarea durabilă. Deci, raportarea oferă utilizatorilor posibilitatea evaluării performanței entităților în contextul obiectivelor de dezvoltare durabilă;

✓ evaluarea performanței durabile: contabilitatea oferă instrumente pentru a evalua impactul activităților economice asupra mediului și al societății. Ținem să menționăm dezvoltarea următoarelor direcții: contabilitatea de mediu, contabilitate socială, raportare sustenabilă, care oferă astfel de informații etc.;

✓ gestionarea riscurilor și oportunităților: reieșind din faptul că informațiile contabile cu caracter financiar, nefinanciar, managerial servesc drept suport în luarea deciziilor de gestiune a entităților, astfel contabilitatea ajută entitățile să identifice riscurile și să prezinte oportunitățile de a îmbunătăți eficiența, a reduce costurile, a promova inovațiile care determină dezvoltarea durabilă;

✓ implementarea strategiilor pentru asigurarea dezvoltării durabile: contabilitatea furnizează informații fundamentale pentru luarea deciziilor strategice pe termen lung, deci poate promova ideea implementării în cadrul entităților a practicilor ce susțin dezvoltarea durabilă;

✓ conformarea și implementarea cadrului de reglementare aferent dezvoltării durabile: contabilitatea poate ajuta entitățile să implementeze cerințele de reglementare aferente dezvoltării durabile și de raportare a informațiilor de mediu și responsabilitate socială.

În baza celor enunțate se poate constata că activitățile contabile sunt direct implicate în realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel microeconomic prin activitățile desfășurate de entități și practicile și strategiile de dezvoltare pe termen lung aplicate de acestea, dar și la nivel macroeconomic care se formează în baza indicatorilor entităților din cadrul raportării realizate.

Conform Federației Internaționale a Contabililor (IFAC) în ultimii ani, s-a înregistrat o schimbare semnificativă a cererii de dezvoltare, raportare legate de sustenabilitate, iar profesia contabilă lucrează pentru a pregăti profesioniștii actuali și viitori pentru a răspunde acestor cerințe ale părților interesate. Analiza literaturii de specialitate identifică competențele noi și existente necesare profesioniștilor contabili pentru a furniza aceste servicii; strategii educaționale pentru dezvoltarea acestora; și provocările cu care se va confrunta comunitatea educației contabile [11]. Analiza evidențiază, de asemenea, teme cheie în educație, învățare și dezvoltare actuale legate de

sustenabilitate, pentru a oferi informații despre modul în care profesia globală de contabilitate poate satisface cerințele părților interesate pentru o raportare de durabilitate relevantă și fiabilă. Se menționează despre rolul vital pe care îl joacă contabilii în producerea de date și raportare fiabile legate de sustenabilitate, precum și importanța educației și formării profesionale pentru a se asigura că profesioniștii contabili sunt capabili să răspundă nevoilor societății. O mare parte din ceea ce fac deja contabilii este transferabil către durabilitate; totuși, noi subiecte și provocări necesită noi moduri de gândire și de lucru. IFAC își propune să ajute profesioniștii contabili, precum și organizațiile profesionale de contabilitate, să elimine orice decalaj între expertiza tehnică cunoscută și necesară, perspicacitatea afacerilor, competența comportamentală și valorile etice și profesionale [14]. Odată cu înființarea Comitetului pentru Standarde Internaționale de Sustenabilitate (ISSB), calea de urmat este clară: profesia contabilă trebuie să conducă cu privire la raportarea climatică și alte dezvoltări de mediu, sociale și de guvernare și asigurarea acestora - contribuind la piețe și economii financiare puternice și durabile și permițând realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Se poate constata că nu doar autorităților de reglementare le pasă de afacerile de sustenabilitate ale entităților asupra oamenilor și a planetei. Investitorii, consumatorii și angajații cer informații mai transparente, fiabile și de înaltă calitate privind sustenabilitatea pentru a lua decizii – iar entitățile trebuie să fie pregătite să le împărtășească pe ale lor. Poate fi o provocare pentru entități să vadă cum îmbunătățesc datele și capacitățile de raportare într-un peisaj de raportare complex și în evoluție rapidă. A fi transparent în raportare, a partaja informații relevante și de încredere, creează încredere. Acest lucru începe cu o înțelegere clară a reglementărilor aplicabile entității. Următorul pas este adunarea informațiilor pentru a răspunde așteptărilor părților interesate. Sisteme, guvernare, procese și controale puternice ajută la stabilirea faptului că obligațiile de conformitate și dezvoltare sunt îndeplinite cu eficiență, încredere, transparență și fiabilitate. Creșterea transparenței asupra entității duce la rezultate, progresul său în ceea ce privește angajamentele, indiferent dacă este determinat de schimbările climatice sau de alți factori de durabilitate, pot construi încredere cu părțile interesate și crea mai multă valoare în timp [19].

O societate durabilă este, o societate care își modelează sistemul economic și social astfel încât resursele naturale globale și sistemele de suport ale vieții să fie menținute [6].

Concluzii

Studiile cu privire la dezvoltarea durabilă în ansamblu se extind din ce în ce mai mult și deseori necesită o abordare dintre domenii precum guvernare, conducere, contabilitate. În acest context se poate constata că contabilitatea împreună cu celelalte domenii poate contribui la dezvoltarea durabilă, iar fără interacțiunea acestora mai puțin probabil.

În concluzie, domeniul contabilității poate facilita implementarea obiectivelor dezvoltării durabile, monitoriza parcursul implementării și contribui la raportarea indicatorilor aferenți dezvoltării durabile.

Preocupările privind dezvoltarea durabilă sunt ample și complexe, iar pentru domeniul contabilității se axează atât pe responsabilitatea socială a profesiei contabile cât și pe raportare. Conform Federației Internaționale a Contabililor (IFAC) odată cu importanța din ce în ce mai mare a informațiilor privind sustenabilitatea și încrederea în acestea, asigurarea calității scăzute este un risc emergent pentru protecția investitorilor și stabilitatea financiară. Pe măsură ce practicile de dezvoltare și asigurare continuă să se maturizeze, utilizarea diferitelor standarde și cadre de durabilitate continuă să facă dificilă pentru investitori, creditori și alte părți interesate să găsească informații consecvente și comparabile privind sustenabilitatea [16].

Profesia contabilă este un motor esențial al entităților puternice și durabile, pentru piețe financiare și economii. Drept urmare, are o importanță crucială în atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Creșterea gradului de conștientizare, încurajarea educației și producerea de cercetări pentru a promova gândirea și practicile durabile este de o importanță majoră în general, și pentru domeniul contabil în particular.

La final de cercetare, vom menționa, depinde de noi toți cum ne implicăm în crearea unei planete mai incluzive și mai durabile.

Referințe

- Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 Nr. 953 din 28-12-2022. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135555&lang=ro
- Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. Disponibil: <https://statistica.gov.md/ro/obiectivele-de-dezvoltare-durabila-183.html>
- Raport de progres privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă în Republica Moldova 2023. Disponibil: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/raport_de_progres_odd_2023_vf_15_09_2023_final.pdf
- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030. Disponibil: <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-romaniei-2030-i>
- Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”. Disponibil: <https://gov.md/ro/moldova2030>
<https://cancelaria.gov.md/ro/apc/snd-moldova-europeana-2030>
- Wikipedia Enciclopedia Liveră. Dezvoltare Durabilă. Disponibil: https://ro.wikipedia.org/wiki/Dezvoltare_durabil%C4%83
- Naționalizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Disponibil: <https://cancelaria.gov.md/ro/apc/nationalizarea-obiectivelor-de-dezvoltare-durabila>
- NECHITA, Elena. Analiza relației contabilitate – dezvoltare sustenabilă. Rolul contabilității și al profesiei contabile asupra dezvoltării sustenabile. În: Audit Financiar Volum: 17, nr. 155/2019. Disponibil: <http://www.revista.cafr.ro/ArticolRO?CodArticol=9621>
- LAZARI, Liliana, GRIGOROI, Lilia. Profesia contabilă în serviciul interesului public. În: Contabilitatea și profesia contabilă în era provocărilor, Conferința Științifică Internațională din 5-6 aprilie 2017, Chișinău, ASEM, 2017, p.156-161, 0,5 c.a. ISBN 978-9975-127-50-9. Disponibil: https://caae.ase.md/files/caae/conf/conf_aprilie_2017.pdf
- CHANTYL, MULDER. Contabilitatea durabilității: Studiul de caz din Africa de Sud. Disponibil: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/contributing-global-economy/discussion/accounting-sustainability-south-african-case-study>
- Echiparea contabililor pentru raportarea durabilității: IFAC propune îmbunătățiri la standardele internaționale de educație. Disponibil: <https://www.ifac.org/news-events/2024-04/equipping-accountants-sustainability-reporting-ifac-proposes-enhancements-international-education>
- IFAC identifică domeniile cheie pe care contabilii trebuie să-și actualizeze cunoștințele și abilitățile pentru a se pregăti pentru cerințele crescânde de durabilitate. Disponibil: <https://www.ifac.org/news-events/2024-04/ifac-identifies-key-areas-accountants-need-update-their-knowledge-skills-prepare-increasing>
- A Literature Review of Competencies, Educational Strategies, and Challenges for Sustainability Reporting and Assurance. Disponibil: <https://ifacweb.blob.core.windows.net/publicfiles/2024-01/IFAC-sustainability-education-literature-review.pdf>
- Educarea contabililor pentru un viitor durabil. Disponibil: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/preparing-future-ready-professionals/publications/educating-accountants-sustainable-future>
- ЛАЗАРЬ, Лилиана. Развитие бухгалтерского учета в Республике Молдова: реальность и тенденции. În: Информационное обеспечение экономической безопасности: проблемы и направления развития, Материалы Международной научно-практической конференции, 17-18 апреля, Москва, 2017, с. 186-192, 0,5 c.a. ISBN 978-5-9909964-2-7
- Situația actuală în asigurarea durabilității: Disponibil: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/discussion/state-play-sustainability-assurance>
- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă. Disponibil: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/professional-accountancy-organization-development-paod/publications/2030-agenda-sustainable-development>
- MOLDOVA PARTNERSHIP LANDSCAPE ASSESSMENT JANUARY2024. Disponibil: <https://sdgs.un.org/sites/default/files/2023-12/Moldova%20Partnership%20Landscape%20Assessment%20web.pdf>
- Sustainability reporting. Disponibil: <https://www.pwc.com/gx/en/services/audit-assurance/corporate-reporting/esg-reporting.html>